

MUSEUM MANAGEMENT 101

“เรียนรู้เรื่องราวการจัดการพิพิธภัณฑ์อย่างครบวงจร
จากผู้มีประสบการณ์จริงทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง”
27 - 29 มีนาคม 2567

หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการ

การจัดการพิพิธภัณฑ์ 101 (Museum Management 101)

ระหว่างวันที่ 27 - 29 มีนาคม 2567

ณ ห้องยูเรก้า อาคารสำนักงาน

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.)

1. หลักการและเหตุผล

พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับสังคม ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับชาติและอาจรวมถึงในระดับนานาชาติ ด้วยเหตุที่พิพิธภัณฑ์เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลหลักฐานที่แสดงถึงอัตลักษณ์อารยธรรม (Civilization) ทั้งด้านประเพณี วัฒนธรรม รวมทั้งด้านวิทยาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนวิวัฒนาการลักษณะที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ พิพิธภัณฑ์จึงมีบทบาททั้งในด้านสังคม การศึกษา เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทุกคน

ทุกพิพิธภัณฑ์จึงมีภารกิจที่ใกล้เคียงกันคือ การเก็บรวบรวมวัตถุตัวอย่าง (Collection) ทั้งที่เป็นภูมิปัญญาของมนุษย์และที่เกิดจากธรรมชาติ การจัดแสดงนิทรรศการ (Exhibition) เป็นเครื่องมือให้ผู้เข้าชมได้ศึกษาและเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมศึกษา (Education) และการศึกษาวิจัย (Research) องค์ความรู้ ทั้งด้านวิชาการและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ซึ่งแต่ละพิพิธภัณฑ์อาจจะมีจุดเน้นในภารกิจทั้ง 4 ด้านที่แตกต่างกัน

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับพิพิธภัณฑ์มาตั้งแต่กรุงรัตนโกสินทร์ตอนกลาง และในปัจจุบันมีพิพิธภัณฑ์ศูนย์การเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนของรัฐ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งภาคเอกชน ในลักษณะองค์กรและส่วนบุคคล มากกว่า 1,500 แห่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อร่วมกันส่งเสริม สนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้อันเป็นทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้มีบทบาทต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

อพวช. ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 และเปิดให้บริการแก่ประชาชนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 โดยมีผู้เข้าชมปีละไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านคน จึงได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการพิพิธภัณฑ์ 101 (Museum Management 101) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การจัดการพิพิธภัณฑ์อย่างครบวงจร จากผู้มีประสบการณ์จริงทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง เพื่อเป็นแนวทางให้กับบุคลากรหรือหน่วยงานที่สนใจได้ศึกษาเป็นกรณีตัวอย่าง และสนับสนุนการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

MUSEUM MANAGEMENT 101

“เรียนรู้เรื่องราวการจัดการพิพิธภัณฑ์อย่างครบวงจร
จากผู้มีประสบการณ์จริงทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง”
27 - 29 มีนาคม 2567

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความเข้าใจและเห็นความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ที่มีต่อสังคมและชุมชน
- เพื่อเพิ่มความรู้ด้านการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรในพิพิธภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์และตอบสนองความต้องการได้หลากหลายขึ้น
- เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ระหว่างบุคคล องค์กร ที่จะทำให้เพิ่มศักยภาพการให้บริการแก่สังคมได้ดียิ่งขึ้น

3. กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้ปฏิบัติงานในพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ระดับปฏิบัติการ และระดับชำนาญการ
- ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และผู้สนใจการจัดการศึกษานอกระบบ
- อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบนิทรรศการ และการบริหารงานพิพิธภัณฑ์
- ผู้บริหารบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และออกแบบนิทรรศการ

4. จำนวนผู้เข้าอบรม

- รับจำนวนจำกัดเพียง 50 ท่านเท่านั้น (พิจารณาสีทธิ์การเข้าร่วมการอบรมตามลำดับการสมัคร)

5. ระยะเวลาและการดำเนินการ

ระยะเวลาในการอบรม 3 วัน โดยจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 27 - 29 มีนาคม 2567

6. หลักสูตร

การจัดอบรมเน้นความเข้าใจในการจัดการพิพิธภัณฑ์ 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรม การติดตาม และการประเมินผล ถ่ายทอดผ่านประสบการณ์ ผสมผสานกับการลงมือปฏิบัติของผู้เข้าร่วมอบรม โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย

- 1) ภาพรวมในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ ที่คำนึงถึงความยั่งยืนในการจัดการวัตถุตัวอย่าง การวิจัย การถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบนิทรรศการ และกิจกรรมเสริมศึกษา
- 2) ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนานิทรรศการ ที่มุ่งเน้นการสื่อสารกับกลุ่มเด็กและเยาวชน และการศึกษาดูงานในพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ

MUSEUM MANAGEMENT 101

“เรียนรู้เรื่องราวการจัดการพิพิธภัณฑ์อย่างครบวงจร
จากผู้มีประสบการณ์จริงทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง”
27 - 29 มีนาคม 2567

- 3) ความเข้าใจในแนวคิดการศึกษาในพิพิธภัณฑ์ และการพัฒนากิจกรรมเสริมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับการฝึกปฏิบัติเน้นการรู้จักคัดสรรประเด็น พัฒนาสู่แผนกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

หัวข้อ	สาระ
Session 1: พิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้ของชาติ	- เข้าใจภาพรวมของงานพิพิธภัณฑ์ (คลังตัวอย่าง งานวิจัย งานนิทรรศการ กิจกรรมเสริมศึกษา งานบริการ การตลาดและประชาสัมพันธ์) - การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์
Session 2: บทบาทของพิพิธภัณฑ์กับสังคมไทย	- เข้าใจภาพรวมในบทบาทหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์กับการมีส่วนร่วมในสังคม (ความสำคัญต่อสังคม/เศรษฐกิจ/ การศึกษา)
Session 3: การพัฒนาและการจัดการนิทรรศการ (Exhibition)	- การบริหารจัดการนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ (การวางแผน, การดำเนินงาน, การติดตามผล, การประเมิน) - ศึกษาเยี่ยมชมตัวอย่างการบริหารจัดการนิทรรศการ
Session 4: การพัฒนาและการจัดการวัตถุตัวอย่าง (Collection)	- พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการคลังตัวอย่างและการพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ศึกษาดูงานคลังตัวอย่างพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ และคลังตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยา
Session 5: การพัฒนาและการจัดการกิจกรรมเสริมศึกษา (Education Program)	- การสร้างสรรค์กิจกรรมเสริมศึกษาในบริบทพิพิธภัณฑ์ - การวางแผนการพัฒนากิจกรรมเสริมศึกษาที่ตอบสนองกลุ่มผู้เข้าชมหลากหลายประเภท - ศึกษาดูงานการพัฒนากิจกรรมเสริมศึกษาในแต่ละพิพิธภัณฑ์ของ อพวช.
Session 6: การบริการผู้เข้าชม (Visitor Services)	- ความสำคัญของการบริการผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ - การกำหนดนโยบายการบริการผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ - ศึกษาดูงานการบริการผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ในด้านต่างๆ
Session 7: การจัดการอาสาสมัคร	- เยี่ยมชมการบริหารจัดการอาสาสมัครด้านการบริการ - เยี่ยมชมการบริหารจัดการอาสาสมัครด้านกิจกรรมเสริมศึกษา
Session 8: การตลาด และการประชาสัมพันธ์	- ภาพรวมการตลาดกับพิพิธภัณฑ์ และกลยุทธ์ทางการตลาดในกิจการพิพิธภัณฑ์ - การประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์

MUSEUM MANAGEMENT 101

“เรียนรู้เรื่องราวการจัดการพิพิธภัณฑ์อย่างครบวงจร
จากผู้มีประสบการณ์จริงทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง”

27 - 29 มีนาคม 2567

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรัก และความภูมิใจ มีขวัญและกำลังใจในการทำงานในพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้
- ผู้เข้ารับการอบรมเกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ และทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
- พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ได้รับการยอมรับ การสนับสนุน รวมทั้งเห็นคุณค่าจากผู้เกี่ยวข้องมากขึ้น

8. อัตราค่าลงทะเบียน

- ท่านละ 3,600 บาท
- พิเศษสำหรับสมาชิก อพวช. (ลด 10%) ท่านละ 3,240 บาท

***ค่าลงทะเบียนดังกล่าว ไม่รวมค่าที่พัก

หมดเขตรับสมัครภายในวันที่ 10 มีนาคม 2567

9. รายละเอียดการสมัคร

การสมัครเข้าร่วมการอบรม

โปรดสแกน QR CODE หรือสมัครได้ที่ <https://forms.gle/6UEX6GGa7j85FNSg6>

การจองห้องพัก (สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเข้าพักที่หอพัก อพวช.)

โปรดสแกน QR CODE หรือโปรดศึกษารายละเอียดที่ <https://www.nsm.or.th/nsm/th/visit/dormitory>

หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 02 577 9999 ต่อ 2123 (กิตติศักดิ์)

อีเมล nsm_mkt@nsm.or.th

